

รายละเอียดของรายวิชา
รหัสวิชา ๐๐๐ ๒๓๘ เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา
(Buddhist Festival and Traditions)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	วิทยาเขตขอนแก่น

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา ๐๐๐ ๒๓๘ เทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา (Buddhist Festival and Traditions)
๒. จำนวนหน่วยกิต ๓ (๓-๐-๖)
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา รายวิชาในกลุ่มพระพุทธศาสนา หมวดวิชาเอก/วิชาเลือก
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลเผ่า เพ็งวิภาศ และอาจารย์ชัยรัตน์ มาสอน
๕. ภาคการศึกษา ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษา ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ ชั้นปีที่ ๒
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) ไม่มี
๘. สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

<p>๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา</p> <p>๑.๑ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาลและสมัยหลังพุทธกาล</p> <p>๑.๒ เพื่อให้ผู้เรียนรู้และเห็นคุณค่าความสำคัญจริยธรรมของเทศกาลและพิธีกรรม</p> <p>๑.๓ เพื่อให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงความรู้เทศกาลและพิธีกรรมที่ถือปฏิบัติในประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน</p> <p>๑.๔ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจในการนำเอาความรู้เทศกาลและพิธีกรรมสำคัญทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในสังคมปัจจุบันได้</p> <p>๑.๕ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และอธิบายอิทธิพลของเทศกาลและพิธีกรรมนั้นๆ ที่มีต่อสังคมไทยได้</p>
<p>๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา</p> <p>๒.๑ เพื่อปรับปรุงพัฒนาเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก</p> <p>๒.๒ เพื่อปรับปรุงพัฒนาเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา</p>

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

<p>๑. คำอธิบายรายวิชา</p> <p>ศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญทางพระพุทธศาสนาในสมัยพุทธกาลและสมัยหลังพุทธกาล ความสำคัญ คุณค่าทางจริยธรรมของเทศกาลและพิธีกรรม เทศกาลและพิธีกรรมสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่ถือปฏิบัติในประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อิทธิพลของเทศกาลและพิธีกรรมนั้นๆ ที่มีต่อสังคมไทย</p>			
<p>๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา</p>			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
๑๖ สัปดาห์ ๔๘ ชั่วโมง	สอนเสริมในกรณีทดแทนชั่วโมงเรียนที่ไม่สามารถทำการเรียนการสอนได้	ฝึกการเป็นพิธีกรทางพระพุทธศาสนาเป็นผู้นำไหว้พระอาราธนาศีลอาราธธรรมได้	๔๘ ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล

- อาจารย์ประจำรายวิชา ประกาศเวลาให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์ Facebook. E-mail. Line โทรศัพท์
- อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

หมวดที่ ๔ การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนิสิต

แผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบมาตรฐานผลการเรียนรู้จากหลักสูตรสู่รายวิชา (Curriculum Mapping)

● ความรับผิดชอบหลัก ○ ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	คุณธรรม จริยธรรม			ความรู้			ทักษะทางปัญญา			ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล			ทักษะการวิเคราะห์		
	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๑	๒	๓
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป															
๐๐๐ ๒๓๘ เทศกาลและพิธีกรรม พระพุทธศาสนา		●		●		●	●			●	●			●	

๑. คุณธรรม จริยธรรม

๑.๑ ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) มีศีลธรรม และศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา
- (๒) มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม
- (๓) เคารพสิทธิ คัดค้านการเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

๑.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) สอดแทรกเรื่องศีลธรรม ศรัทธาจิตสาธารณะและการเสียสละเพื่อส่วนรวมในการเรียนการสอน
- (๒) การเป็นต้นแบบที่ดีของผู้สอน
- (๓) เรียนรู้จากกรณีตัวอย่างประเด็นปัญหาทางด้านศีลธรรมเพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ปัญหา
- (๔) เรียนรู้จากสถานการณ์จริง และจัดกิจกรรมในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียน

๑.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) สังเกตพฤติกรรมของนิสิตในชั้นเรียนหรือนอกชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง
- (๒) อภิปราย รายงาน การนำเสนอและการตอบคำถาม
- (๓) พิจารณาจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต
- (๔) นิสิตประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน

๒. ความรู้

๒.๑ ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

<p>(๑) มีความรู้ ความเข้าใจหลักการ ทฤษฎีและเนื้อหา</p> <p>(๒) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล</p> <p>(๓) สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง</p>
<p>๒.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้</p> <p>(๑) สอนแบบบรรยายและใช้โจทย์ปัญหา</p> <p>(๒) สอนโดยใช้กรณีศึกษา</p> <p>(๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ</p> <p>(๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ</p> <p>(๕) ศึกษาดูงาน</p>
<p>๒.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้</p> <p>(๑) ทดสอบย่อย</p> <p>(๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน</p> <p>(๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย</p> <p>(๔) นำเสนอผลงาน</p>
<p>๓. ทักษะทางปัญญา</p> <p>๓.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา</p> <p>(๑) สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน</p> <p>(๒) สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล</p> <p>(๓) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม</p>
<p>๓.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา</p> <p>(๑) สอนแบบบรรยายโดยใช้ภาพประกอบ</p> <p>(๒) สอนโดยใช้กรณีศึกษา</p> <p>(๓) เรียนรู้โดยการปฏิบัติ</p> <p>(๔) เรียนรู้แบบร่วมมือ</p> <p>(๕) ศึกษาดูงาน</p>
<p>๓.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา</p> <p>(๑) ทดสอบย่อย</p> <p>(๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน</p> <p>(๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย</p> <p>(๔) นำเสนอผลงาน</p>

<p>๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <p>ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <p>(๑) สามารถทำงานเป็นทีมทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม</p> <p>(๒) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์ และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล</p> <p>(๓) รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม</p>
<p>๔.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <p>(๑) มอบหมายงานกลุ่ม</p> <p>(๒) สอนจากสภาพจริงที่เกิดขึ้นในชุมชนและสังคม</p> <p>(๓) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน</p> <p>(๔) ศึกษาดูงาน</p>
<p>๔.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <p>(๑) สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกระหว่างการเรียนการสอนและการทำงานร่วมกับเพื่อน</p> <p>(๒) ประเมินผลงานที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>(๓) พิจารณาจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิต</p>
<p>๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>๕.๑ ผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>(๑) ใช้ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้</p> <p>(๒) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน</p> <p>(๓) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม</p>
<p>๕.๒ กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>(๑) สอนโดยการฝึกปฏิบัติ</p> <p>(๒) มอบหมายงานค้นคว้าความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ</p> <p>(๓) นำเสนองานโดยใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ</p>
<p>๕.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>(๑) ทดสอบย่อย</p> <p>(๒) สอบกลางภาคและปลายภาคเรียน</p> <p>(๓) ผลการรายงานหรืองานที่มอบหมาย</p> <p>(๔) นำเสนอผลงาน</p>

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน				
สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน* (ชั่วโมง)	กิจกรรมการเรียนรู้ การสอนและสื่อที่ใช้	ผู้สอน
๑	<p>บทที่ ๑ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเทศกาลและพิธีกรรม</p> <p>๑.๑ ความหมายเทศกาลและพิธีกรรมในพระพุทธศาสนา</p> <p>๑.๒ ความเป็นมาของเทศกาลพิธีกรรมในพระพุทธศาสนา</p> <p>๑.๓ องค์ประกอบของเทศกาลและพิธีกรรมในพระพุทธศาสนา</p> <p>๑.๔ ประเภทของเทศกาลและพิธีกรรมในพระพุทธศาสนา</p> <p>๑.๕ ความสัมพันธ์ระหว่างเทศกาลและพิธีกรรมในพระพุทธศาสนา</p> <p>๑.๖ คุณค่าและอิทธิพลของเทศกาลและพิธีกรรมในพระพุทธศาสนา</p>	๓	<p>- ปฐมนิเทศ และชี้แจงรายละเอียด จุดมุ่งหมายในการเรียน ผลลัพธ์การเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนการสอน กติกาในการเรียน และการประเมินผล</p> <p>บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบผ่านโปรแกรม Power Point เอกสารประกอบการบรรยาย</p>	<p>อาจารย์ชัยรัตน์ มาสอน</p> <p>ผศ.ดร.พลเม่า เพ็งวิภาศ</p>
๒	<p>บทที่ ๒ เทศกาลและพิธีกรรมในสมัยพุทธกาล</p> <p>๒.๒ แนวคิดเรื่องเทศกาลในสมัยพุทธกาลที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนา</p> <p>๒.๓ แนวคิดเรื่องพิธีกรรมในสมัยพุทธกาลที่ปรากฏในคัมภีร์พระพุทธศาสนา</p> <p>๒.๔ ความสัมพันธ์และคุณค่าของเทศกาลและพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในคัมภีร์</p>	๓	<p>กิจกรรมการสอน</p> <p>๑. ทบทวนเรื่องที่ศึกษาในสัปดาห์ที่ผ่านมา</p> <p>๒. บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ผ่านโปรแกรม Power Point</p> <p>๓. ให้นักเรียนร่วมอภิปราย ชักถาม และสรุปเนื้อหาร่วมกัน</p> <p>๔. ผู้สอนตั้งประเด็นให้ผู้เรียนศึกษาเพิ่มเติม</p> <p>สื่อการสอนที่ใช้</p> <p>๑. สื่อ PowerPoint</p> <p>๒. เอกสารประกอบการเรียน</p> <p>การวัดผลประเมินผล</p> <p>๑. รายงานการค้นคว้าของนิสิต</p> <p>๒. สังเกตจากพฤติกรรมการเรียน</p> <p>๓. การนำเสนอของนิสิต</p> <p>๔. การอภิปราย ถาม-ตอบ</p>	<p>อาจารย์ชัยรัตน์ มาสอน</p> <p>ผศ.ดร.พลเม่า เพ็งวิภาศ</p>

๓	บทที่ ๓ เทศกาลและพิธีกรรมหลังพุทธกาล ๓.๒ ย้อนรอยพิธีกรรมหลังพุทธกาล ๓.๓ พิธีกรรมการบรรพชา อุปสมบท หลังพุทธกาล ๓.๔ บทบาทพระสงฆ์ในประกอบพิธีกรรมในยุคหลังพุทธกาล ๓.๕ การสร้างพระพุทธรูปและเจดีย์ ๓.๖ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาเพื่อระลึกถึงพระพุทธเจ้า ๓.๗ การจัดเทศกาลในประเทศอินเดีย พิธีกรรมที่มีอิทธิพลต่อประเทศไทยหรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทศกาลและพิธีกรรมหลังพุทธกาล	๓	กิจกรรมการสอน ๑. ทบทวนเรื่องที่ศึกษาในสัปดาห์ที่ผ่านมา ๒. บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ผ่านโปรแกรม Power Point ๓. ให้นิสิตร่วมอภิปราย ชักถามและสรุปเนื้อหาร่วมกัน ๔. ผู้สอนตั้งประเด็นให้ผู้เรียนศึกษาเพิ่มเติม <u>สื่อการสอนที่ใช้</u> ๑. สื่อ PowerPoint ๒. เอกสารประกอบการเรียน <u>การวัดผลประเมินผล</u> ๑. รายงานการค้นคว้าของนิสิต ๒. สังเกตจากพฤติกรรมการเรียน ๓. การนำเสนองานของนิสิต ๔. การอภิปราย ถาม-ตอบ	อาจารย์ชัยรัตน์ มาสอน ผศ.ดร.พลเผ่า เพ็งวิภาค
๔	บทที่ ๔ เทศกาลและพิธีกรรมในประเทศไทย ๔.๑ เทศกาลที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา เทศกาลสงกรานต์ เทศกาลสารท เทศกาลทอดกฐิน เทศกาลลอยกระทง พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา	๓	กิจกรรมการสอน ๑. ทบทวนเรื่องที่ศึกษาในสัปดาห์ที่ผ่านมา ๒. บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ผ่านโปรแกรม Power Point	อาจารย์ชัยรัตน์ มาสอน ผศ.ดร.พลเผ่า เพ็งวิภาค
๕	๔.๒ พิธีที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์และราชการ(พิธีหลวง)- พระราชพิธี - พระราชกุศล - รัฐพิธี ๔.๓.พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาสำหรับประชาชนทั่วไป - งานมงคล- งานอวมงคล	๓	๓. ให้นิสิตร่วมอภิปราย ชักถามและสรุปเนื้อหาร่วมกัน ๔. ผู้สอนตั้งประเด็นให้ผู้เรียนศึกษาเพิ่มเติม <u>สื่อการสอนที่ใช้</u> ๑. สื่อ PowerPoint ๒. เอกสารประกอบการเรียน <u>การวัดผลประเมินผล</u> ๑. รายงานการค้นคว้าของนิสิต ๒. สังเกตจากพฤติกรรมการเรียน ๓. การนำเสนองานของนิสิต ๔. การอภิปราย ถาม-ตอบ	

๖-	บทที่ ๕ อิทธิพลของเทศบาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทย อิทธิพลของเทศบาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนาต่อสังคมไทย -ด้านความเชื่อและจิตใจ -ด้านวัฒนธรรมประเพณี	๓	กิจกรรมการสอน ๑. ทบทวนเรื่องที่ศึกษาในสัปดาห์ที่ผ่านมา ๒. บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ผ่านโปรแกรม Power Point ๓. ให้นักศึกษาร่วมอภิปราย ชักถามและสรุปเนื้อหาร่วมกัน	อาจารย์ชัยรัตน์ มาสอน ผศ.ดร.พลเผ่า เพ็งวิภาค
๗	อิทธิพลของเทศบาลและพิธีกรรม -ด้านสังคมและการปกครอง -ด้านเศรษฐกิจ -ด้านการศึกษา -ด้านสิ่งแวดล้อม	๓	๔. ผู้สอนตั้งประเด็นให้ผู้เรียนศึกษาเพิ่มเติม สื่อการสอนที่ใช้ ๑. สื่อ PowerPoint ๒. เอกสารประกอบการเรียน การวัดผลประเมินผล ๑. รายงานการค้นคว้าของนิสิต ๒. สังเกตจากพฤติกรรมการเรียน ๓. การนำเสนอของนิสิต ๔. การอภิปราย ถาม-ตอบ	
๘	บทที่ ๖ เทศกาลและพิธีกรรมที่สำคัญของภาคต่างๆในประเทศไทย ๖.๑ ความนำ ๖.๒ เทศกาลและพิธีกรรมของภาคกลาง ๖.๓ เทศกาลและพิธีกรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๓	กิจกรรมการสอน ๑. ทบทวนเรื่องที่ศึกษาในสัปดาห์ที่ผ่านมา ๒. บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ผ่านโปรแกรม Power Point ๓. ให้นักศึกษาร่วมอภิปราย ชักถามและสรุปเนื้อหาร่วมกัน	อาจารย์ชัยรัตน์ มาสอน ผศ.ดร.พลเผ่า เพ็งวิภาค
๙	๖.๔ เทศกาลและพิธีกรรมของภาคเหนือ ๖.๕ เทศกาลและพิธีกรรมของภาคใต้ สรุปท้ายบท	๓	สื่อการสอนที่ใช้ ๑. สื่อ PowerPoint ๒. เอกสารประกอบการเรียน การวัดผลประเมินผล ๑. รายงานการค้นคว้าของนิสิต ๒. สังเกตจากพฤติกรรมการเรียน ๓. การนำเสนอของนิสิต ๔. การอภิปราย ถาม-ตอบ	

๑๐ - ๑๑	บทที่ ๗ ระเบียบพิธีกรรม ๗.๑ ความนำ ๗.๒ ศาสนพิธี หมวดที่ ๑ - กุศลพิธี - พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ๗.๓ ศาสนพิธี หมวดที่ ๒ - บุญพิธี - พิธีอนุโมทนาบุญ	๓	กิจกรรมการสอน ๑. ทบทวนเรื่องที่ศึกษาในสัปดาห์ที่ผ่านมา ๒. บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ผ่านโปรแกรม Power Point ๓. ให้นิสิตร่วมอภิปราย ชักถามและสรุปเนื้อหาร่วมกัน ๔. ผู้สอนตั้งประเด็นให้ผู้เรียนศึกษาเพิ่มเติม	อาจารย์ชัยรัตน์ มาสอน ผศ.ดร.พลเผ่า เพ็งวิภาศ
	๗.๔ ศาสนพิธี หมวดที่ ๓ - ทานพิธี - พิธีถวายเทียนพรรษา ๗.๕ ศาสนพิธี หมวดที่ ๔ - ปกิณกะพิธี - พิธีปฏิบัติธรรม	๓	สื่อการสอนที่ใช้ ๑. สื่อ PowerPoint ๒. เอกสารประกอบการเรียน การวัดผลประเมินผล ๑. รายงานการค้นคว้าของนิสิต ๒. สังเกตจากพฤติกรรมการเรียน ๓. การนำเสนองานของนิสิต ๔. การอภิปราย ถาม-ตอบ	
๑๒ -	บทที่ ๘ พระราชพิธีและรัฐพิธี ๘.๑ พระราชพิธี - ความเป็นมาของพระราชพิธี - ความหมายของพระราชพิธี - ความสำคัญและความเป็นมาของพระราชพิธี	๓	กิจกรรมการสอน ๑. ทบทวนเรื่องที่ศึกษาในสัปดาห์ที่ผ่านมา ๒. บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ผ่านโปรแกรม Power Point ๓. ให้นิสิตร่วมอภิปราย	อาจารย์ชัยรัตน์ มาสอน ผศ.ดร.พลเผ่า เพ็งวิภาศ

๑๓	<p>๘.๒ พระราชพิธีในรัชกาลที่ ๑๐</p> <p>๘.๓ รัฐพิธี</p> <p>-ความสำคัญและความเป็นมา</p> <p>-ความหมายของรัฐพิธี</p> <p>-ประเภทรัฐพิธี</p>	๓	<p>ซักถามและสรุปเนื้อหา ร่วมกัน</p> <p>๔. ผู้สอนตั้งประเด็นให้ ผู้เรียนศึกษาเพิ่มเติม</p> <p><u>สื่อการสอนที่ใช้</u></p> <p>๑. สื่อ PowerPoint</p> <p>๒. เอกสารประกอบการ เรียน</p> <p><u>การวัดผลประเมินผล</u></p> <p>๑. รายงานการค้นคว้าของ นิสิต</p> <p>๒. สังเกตจากพฤติกรรม การเรียน</p> <p>๓. การนำเสนอของ นิสิต</p> <p>๔. การอภิปราย ถาม-ตอบ</p>	
๑๔	<p>บทที่ ๙ หลักการปฏิบัติตนใน พิธีกรรม</p> <p>๙.๑ ความนำ</p> <p>๙.๒ หลักการของพิธีกรรม พิธีการและ พิธีกร</p> <p>๙.๓ ข้อปฏิบัติทั่วไปในการจัดงานพิธี การทำบุญงานมงคล</p>	๓	<p><u>กิจกรรมการสอน</u></p> <p>๑. ทบทวนเรื่องที่ศึกษาในสัปดาห์ ที่ผ่านมา</p> <p>๒. บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ ผ่านโปรแกรม Power Point</p> <p>๓. ให้นิสิตร่วมอภิปราย ซักถาม และสรุปเนื้อหาพร้อมกัน</p> <p>๔. ผู้สอนตั้งประเด็นให้ผู้เรียน ศึกษาเพิ่มเติม</p> <p><u>สื่อการสอนที่ใช้</u></p>	<p>อาจารย์ชัยรัตน์ มาสอน ผศ.ดร.พลเผ่า เพ็งวิภาค</p>
๑๕	<p>๙.๔ ข้อปฏิบัติทั่วไปในการจัดงานพิธี การทำบุญงานอวมงคล</p> <p>๙.๕ ข้อควรรู้ในหลักการปฏิบัติหน้าที่ ในพิธีกรรม</p> <p>๙.๖ ข้อควรรู้ในหลักการและหน้าที่ของ ผู้เข้าร่วมพิธีกรรม</p>	๓	<p>๑. สื่อ PowerPoint</p> <p>๒. เอกสารประกอบการเรียน <u>การวัดผลประเมินผล</u></p> <p>๑. รายงานการค้นคว้าของนิสิต</p> <p>๒. สังเกตจากพฤติกรรม การเรียน</p> <p>๓. การนำเสนอของ นิสิต</p> <p>๔. การอภิปราย ถาม-ตอบ</p>	
๔๘ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา				

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

กิจกรรม ที่	ผลการเรียนรู้*	กิจกรรมการประเมิน	กำหนดการประเมิน (สัปดาห์ที่)	สัดส่วนของการ ประเมินผล

๑	คุณธรรม จริยธรรม	การเข้าชั้นเรียน/ความ รับผิดชอบ	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐ %
๒	ความรู้จากการศึกษา และการวิเคราะห์จาก การทำงานกลุ่ม	งานมอบหมาย	๒ - ๘	๒๐%
๓	ความรู้	การทดสอบย่อยในชั่วโมง	๙ - ๑๕	๒๐%
๔	ความรู้	สอบปลายภาค	๑๖	๓๐ %
๕	ความรับผิดชอบ ความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคล	การสังเกตพฤติกรรม/การมี ส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน การสอน/การทำงานกลุ่ม/การ เสนอผลงาน	ตลอดภาคการศึกษา	๒๐%
* ระบุผลการเรียนรู้หัวข้อย่อยตามที่ปรากฏในแผนที่แสดงการกระจายความรับผิดชอบของรายวิชาของ รายละเอียดของหลักสูตร (แบบ มคอ. ๒)				

ที่	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
๑	สอบระหว่างภาค สอบปลายภาค	๘ ๑๖	๑๐ % ๖๐ %
๒	วิเคราะห์กรณีศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูล การ อภิปราย การนำเสนอผลงาน และการส่งงาน ตามที่มอบหมาย	๑ - ๑๖	๑๐ %
๓	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน/การ ทำงานกลุ่ม/การเสนอผลงาน	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐ %
๔	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม	ตลอดภาค การศึกษา	๑๐ %

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑. ตำราและเอกสารหลัก

คุณ โทชนันท์. **พุทธศาสนพิธี**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๘.

จรัส พัทฒราชศักดิ์. **ศาสนาและวรรณกรรมนิยมในท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๔.

เดือน คำดี. **ศาสนศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตร, ๒๕๔๕.

บุญมี แท่นแก้ว. **ประเพณีและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา**. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์, ๒๕๔๗.

<p>วิรัช ภิรพันธ์เมธี. ศาสนพิธีและวันสำคัญทางศาสนา. พิมพ์เนื่องในงานพระราชทานเพลิงศพนางการเวก . กรุงเทพมหานคร : เอี่ยมขอพึ่ง ,๒๕๔๐.</p> <p>ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์, ๒๕๔๖.</p> <p>สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.ข้อพึงปฏิบัติในการเข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด(มหาชน), ๒๕๔๒.</p> <p>สุเมธ เมธาวิทยกุล.พิธีกรรมไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย,๒๕๔๗.</p> <p>ทวี ผลสมภพ.ปรัชญาศาสนา.กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๒๒.</p> <p>दनัย ไชโยธธา. ลัทธิศาสนา และระบบความเชื่อกับประเพณีนิยมท้องถิ่น.กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์,๒๕๔๑.</p> <p>เดือน คำดี. ศาสนศาสตร์.กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,๒๕๓๗.</p> <p>พระมหาสมปอง ปมุทีโต (ผู้แปล).คัมภีร์อภิธานวรรณา.กรุงเทพมหานคร :ธรรมสภา,๒๕๔๒.</p> <p>พระมหาเสนาะ กัณห์หัต. การศึกษาวิเคราะห์แนวคิดและแนวปฏิบัติเรื่องการบูชาญตามทีปรากฏ ในพระไตรปิฎก วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา พุทธศาสนศึกษา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔.</p> <p>พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). จาริกบุญจาริกธรรม.พิมพ์ครั้งที่๑๐. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์สวย, ๒๕๔๗.</p> <p>มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.</p> <p>มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.</p> <p>คณะสงฆ์และรัฐบาล. หลักสูตรธรรมศึกษาชั้นตรี สนามหลวงแผนกธรรม. พิมพ์ครั้งที่ ๑,กรุงเทพฯ : มหาม กุฎราชวิทยาลัย. ๒๕๕๘.</p>
<p>๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ</p> <p>ตำราเกี่ยวกับเทศกาลและพิธีกรรมพระพุทธศาสนา</p>
<p>๓. เอกสารและข้อมูลแนะนำ</p> <p>เว็บไซต์ที่เกี่ยวกับหัวข้อในประมวลรายวิชา</p>

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิตดังนี้

- ๑) การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- ๒) การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน

<p>๓) การประเมินผู้สอนทุกด้าน และประเมินผลงานของนิสิต</p> <p>๔) ข้อเสนอแนะผ่านกระดานเสวนา (web board) ที่ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับผู้เรียน โดยให้ทุกคนประเมินประสิทธิภาพของรายวิชา ซึ่งรวมถึง วิธีการสอน การจัดกิจกรรมในและนอกห้องเรียนโดยช่องทาง E - mail และ face book</p>
<p>๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน</p> <p>ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้</p> <p>๒.๑ ผลงานของนิสิต</p> <p>๒.๒ ผลการสอบ</p> <p>๒.๓ การประเมินการสอนโดยคณะกรรมการประเมินการสอนที่แต่งตั้งโดยคณะ หรือภาควิชา จาก การสังเกตขณะสอน และการสัมภาษณ์ตัวแทนผู้เรียน</p>
<p>๓. การปรับปรุงการสอน</p> <p>หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ แล้ว จึงมีการปรับปรุงการสอนโดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมองและหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอนดังนี้</p> <p>๓.๑ สัมมนาการจัดการเรียนการสอน โดยกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ (Knowledge Management)</p> <p>๓.๒ กำหนดให้อาจารย์ผู้สอนทบทวนและปรับปรุงกลยุทธ์และวิธีการสอนจากผลการประเมิน การประเมินประสิทธิผลของรายวิชา แล้วจัดทำรายงานรายวิชาตามรายละเอียดที่ สกอ.กำหนด ทุกภาค การศึกษา</p> <p>๓.๓ มีการประชุมอาจารย์เพื่อหาหรือปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนและร่วมกันหาแนวทางแก้ไข</p>
<p>๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์รายวิชาของนิสิต</p> <p>ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ ในรายวิชาได้จากสอบถามผู้เรียนหรือการสุ่มตรวจผลงาน รวมถึงพิจารณาผลการทดสอบย่อย และหลักการออก ผลการเรียนรายวิชาที่มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในรายวิชาได้ดังนี้</p> <p>๔.๑ การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของผู้เรียนโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร</p> <p>๔.๒ มีการตั้งคณะกรรมการในภาควิชาเพื่อตรวจสอบผลประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยตรวจสอบ ข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม</p> <p>๔.๓ มีคณะกรรมการประเมินการสอนทำหน้าที่ทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในรายวิชาโดยสุ่มประเมิน ข้อสอบและความเหมาะสมของการให้คะแนน ทั้งคะแนนดิบและระดับคะแนนของรายวิชาร้อยละ ๖๐ ของ รายวิชาทั้งหมด ในความรับผิดชอบของภาควิชา ภายในรอบเวลาของหลักสูตร</p>

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

๕.๑ ปรับปรุงรายวิชาให้มีเนื้อหาทันสมัย เหมาะสมกับบริบทของสังคมและการเรียนรู้ในปัจจุบัน

๕.๒ เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้มีมิติมุมมองในเรื่องการตลาดให้มีความหลากหลายมากขึ้น

หลักสูตรมีระบบการทบทวนประสิทธิผลของรายวิชา โดยพิจารณาจากผลการประเมินการสอนโดยผู้เรียน ผลการประเมินโดยคณะกรรมการประเมินการสอนของหลักสูตร การรายงานรายวิชาโดยอาจารย์ผู้สอน หลักการทบทวนประสิทธิผลของรายวิชา อาจารย์ผู้สอนรับผิดชอบในการทบทวนเนื้อหาที่สอนและกลยุทธ์การสอนที่ใช้ และนำเสนอแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาในรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา เสนอต่อวิทยาลัยสงฆ์ เพื่อนำเข้าประชุมอาจารย์ประจำหลักสูตรพิจารณาให้ความคิดเห็นและสรุปวางแผนพัฒนาปรับปรุงสำหรับใช้ในปีการศึกษาต่อไป